

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název práce:	Algoritmy pro extrakci definic v právních předpisech
Jméno autora:	Jan Hošťálek
Typ práce:	diplomová
Fakulta/ústav:	Fakulta elektrotechnická (FEL)
Katedra/ústav:	13136
Oponent práce:	Karel Klíma
Pracoviště oponenta práce:	MFF UK, Katedra softwarového inženýrství

II. HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH KRITÉRIÍ

Zadání	náročnější
<i>Hodnocení náročnosti zadání závěrečné práce.</i>	
<p>Zadáním práce bylo navrhnout, implementovat a otestovat algoritmy pro extrakci právních pojmů a jejich definic z českého právního řádu. Na první pohled by se mohlo zdát, že řešení lze splnit relativně jednoduše pouze vhodným “poskládáním” existujících NLP přístupů a metod, nicméně zaměření práce na právní doménu posouvá náročnost do jiné roviny. V první řadě je nutné seznámit se aspoň se základy českého právního řádu. Řešení musí nutně zahrnovat extrakci struktury a textu právních předpisů z dostupných zdrojů, které nejsou příliš kvalitní, a musí brát v potaz specifickou stylistiku z právní oblasti. Testování výsledného řešení pak vyžaduje zapojení doménových expertů, právní texty totiž vyžadují pro jejich použití větší či menší míru interpretace, které není vždy jednoznačná.</p>	

Splnění zadání	splněno
<i>Posuďte, zda předložená závěrečná práce splňuje zadání. V komentáři případně uveďte body zadání, které nebyly zcela splněny, nebo zda je práce oproti zadání rozšířena. Nebylo-li zadání zcela splněno, pokuste se posoudit závažnost, dopady a případně i příčiny jednotlivých nedostatků.</i>	
<p>Student vymyslel, implementoval a otestoval algoritmy v souladu se zadáním práce. Jedním z výstupů práce je webová aplikace OntoBuilder, která uživatelům umožňuje efektivně extrahovat slovníky právních termínů a definic z právních textů. Na základě testování a zpětné vazby pak student navrhl ještě alternativní řešení OntoAssistant, jehož základním principem je asistovaná extrakce informací z právních textů.</p>	

Zvolený postup řešení	vynikající
<i>Posuďte, zda student zvolil správný postup nebo metody řešení.</i>	
<p>Po metodické stránce je práce velmi kvalitně provedena. Student se seznámil s webovými standardy souvisejícími s modelováním OWL ontologií a provedl zevrubnou rešerši NLP technik pro extrahování znalostí z textu. Z existujících možností pak vybral několik řešení a provedl experimenty na české právní doméně. Výsledný návrh architektury OntoBuilder je tak přímým výsledkem korektní aplikace vědecké metody. Metodika testování byla vhodně zvolena a je v práci zevrubně popsána, včetně všech klíčových výsledků.</p>	

Odborná úroveň	A - výborně
<i>Posuďte úroveň odbornosti závěrečné práce, využití znalostí získaných studiem a z odborné literatury, využití podkladů a dat získaných z praxe.</i>	
<p>Student předvedl v rámci řešení práce dobré přehledové znalosti týkající se technologií sémantického webu, modelování ontologií a dobývání informací z textu, ať už klasickými metodami, nebo např. pomocí LLMs. Stejně tak se seznámil s některými aspekty českého právního řádu, které byly klíčové pro provedení práce.</p>	

Formální a jazyková úroveň, rozsah práce	A - výborně
<i>Posuďte správnost používání formálních zápisů obsažených v práci. Posuďte typografickou a jazykovou stránku.</i>	
<p>Formální a jazyková úroveň práce je standardní v tom nejlepší slova smyslu. Text se dobře čte a je dobře strukturován. Rozsah práce je odpovídající zadání.</p>	

Výběr zdrojů, korektnost citací

A - výborně

Vyjádřete se k aktivitě studenta při získávání a využívání studijních materiálů k řešení závěrečné práce. Charakterizujte výběr pramenů. Posuďte, zda student využil všechny relevantní zdroje. Ověřte, zda jsou všechny převzaté prvky řádně odlišeny od vlastních výsledků a úvah, zda nedošlo k porušení citační etiky a zda jsou bibliografické citace úplné a v souladu s citačními zvyklostmi a normami.

Student čerpal z řady odborných knih a článků, dále pak z W3C specifikací a v neposlední řadě z konkrétních českých právních předpisů. Zdroje jsou vhodně užité, převzaté prvky jsou označené v souladu s citačními zvyklostmi.

Jako jeden ze zdrojů právních informací, který v práci není obsažený, ale mohl by být, je projekt e-Sbírka, který obsahuje garantované a strukturované znění českých zákonů. Vzhledem k tomu, že byl projekt spuštěn relativně nedávno (v lednu 2024) však jeho absenci nehodnotím negativně.

Další komentáře a hodnocení

Vyjádřete se k úrovni dosažených hlavních výsledků závěrečné práce, např. k úrovni teoretických výsledků, nebo k úrovni a funkčnosti technického nebo programového vytvořeného řešení, publikačním výstupům, experimentální zručnosti apod.

Student v rámci vypracování diplomové práce navrhl a implementoval webovou aplikaci pro extrakci právních termínů a definic z českého právního řádu. Zvolené technické řešení je dobré a především efektivní z pohledu časové náročnosti implementace - platforma Streamlit je skvělá na vytváření rychlých prototypů aplikací v Pythonu. Aplikace je funkční podle očekávání, umožňuje uživateli extrahovat termíny a definice z právních předpisů. Při testování jsem narazil na případy, kdy aplikace nezafungovala podle ideálního očekávání a např. nekorektně převedla jeden z termínů do infinitivu, nebo nenašla kompletní definici, avšak tyto případy a možné chyby jsou v práci popsány a v rámci možností dobře ošetřeny. Uživatelské rozhraní by mohlo být přívětivější, hodně by pomohlo například zvýraznění nalezených termínů a definic v původním textu. Vzhledem k tomu, že jde o prototyp pro ověření funkčnosti extrakčních algoritmů, které byly stěžejním výstupem práce, jsou tyto nedostatky pochopitelné.

III. CELKOVÉ HODNOCENÍ, OTÁZKY K OBHAJOBĚ, NÁVRH KLASIFIKACE

Shrňte aspekty závěrečné práce, které nejvíce ovlivnily Vaše celkové hodnocení. Uveďte případné otázky, které by měl student zodpovědět při obhajobě závěrečné práce před komisí.

Zadání práce bylo poměrně náročné, student k řešení použil odpovídající metodiku a výsledky práce, jak samotný text, tak i praktická implementace v podobě webové aplikace, jsou dobré.

Otázky k obhajobě: projekt e-Sbírka poskytuje strukturované znění právních předpisů ČR, kde se právní předpisy dělí na jednotlivé sekce a podsekce (části, hlavy, paragrafy, atd.). Jak by použití tohoto zdroje, na rozdíl od použití prostého textu, ovlivnilo kvalitu extrakce právních termínů v OntoBuilderu? Mohlo by použití předem strukturovaných právních předpisů vylepšit proces nebo výsledek extrakce právních termínů a definic?

Předloženou závěrečnou práci hodnotím klasifikačním stupněm **A - výborně**.

Datum: 2.6.2024

Podpis: